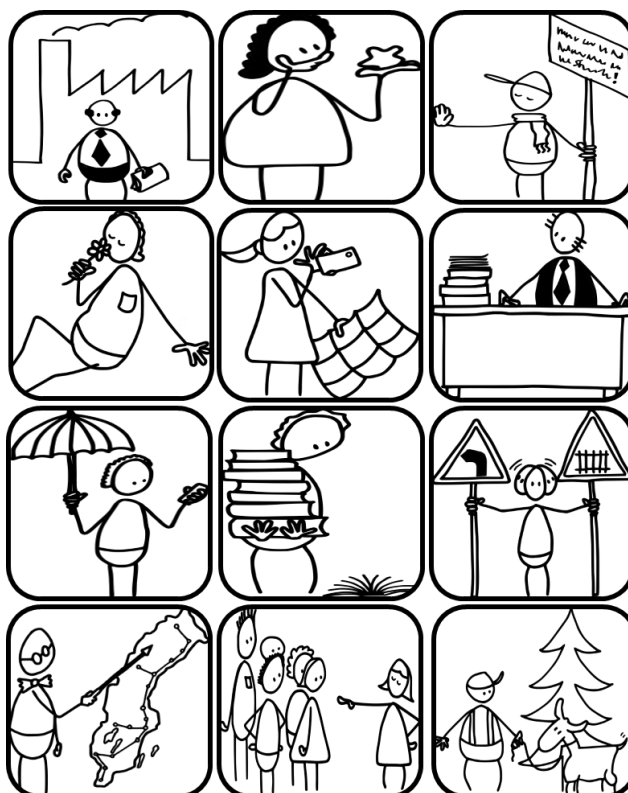

Delrapport regeringsuppdrag

TILLGÄNGLIGGÖRANDE AV SÄRSKILT VÄRDEFULLA DATAMÄNGDER

Delrapport till regeringsuppdrag I2019/01415/DF att analysera konsekvenser av myndigheters tillgängliggörande av värdefulla datamängder i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.

2020-05-04

Författare: Anna Svedlund, Johanna Fröjdenlund och
David Boman

Illustrationer på framsida och kapitel 2: David Pers

Dnr 2019:007157

Innehåll

1.	UPPDRAG REGERINGSBESLUT I2019/01415/DF	4
1.1	Bakgrund.....	5
1.2	Öppna data, avgiftsfria data, värdefulla data... ..	6
1.3	Öppna offentliga data skapar värde	7
1.4	Avgränsningar.....	9
1.5	Genomförande.....	9
1.6	Kommunikation och transparens	10
1.7	Användarsynpunkter	10
2.	FÖRSLAG TILL VÄRDEFULLA DATAMÄNGDER.....	11
2.1	Data om företag och företagsägande.....	14
2.2	Data om geologi, geofysik och geoteknik.....	15
2.3	Data om skyddade områden och miljöobservationer	16
2.4	Data om växtlighet och arter.....	17
2.5	Avbildning av landskapet.....	18
2.6	Infrastruktur (fysisk och administrativ / juridisk)	19
2.7	Data om meteorologi och meteorologiska prognoser	20
2.8	Data om fordon och behörigheter	21
2.9	Trafikinformation.....	22
2.10	Data om transportnätverk.....	23
2.11	Befolkningsstatistik.....	24
2.12	Ekonomiska indikatorer	25
2.13	Datamängder från kommunerna.....	25
2.14	Användarsynpunkter på förslaget	26
2.15	Andel datamängder som uppfyller kraven på tillhandahållande idag	28
3.	SAMHÄLLSEKONOMISK NYTTA.....	29
3.1	Metastudien.....	30
3.2	Case-baserad nyttoanalys.....	31
3.3	Gröna effekter	33
3.4	Demokratiska effekter.....	33
3.5	Regional- och näringspolitiska effekter	34
3.6	Förutsättningar för AI	34
3.7	Olika resultat i olika studier	34
4.	BUDGETÄRA KONSEKVENSER	36
4.1	Budgetära konsekvenser på kort och lång sikt.....	37
5.	KVARVARANDE DELAR I UPPDRAGET.....	42
	Bilaga 1: Sweden proposal on High Value Data (20200504)	42
	Bilaga 2: Värdet av öppna data – Samhällsekonomisk nyttoanalys av värdefulla datamängder.....	42
	Bilaga 3: Kommunernas underlag för budgetära konsekvenser	42

I. UPPDRAG REGERINGSBESLUT I2019/01415/DF ¹

Regeringen gav den 23 maj 2019 Lantmäteriet i uppdrag att, i samverkan med utpekade organisationer, identifiera datamängder som kan komma i fråga att tillgängliggöras som värdefulla datamängder enligt Europaparlamentet och rådets direktiv 2003/98EG av den 17 november 2003² om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn och vilka aktörer som kan komma att omfattas av kravet om att tillgängliggöra sådana datamängder avgiftsfritt.

I uppdraget ingår också att lämna förslag till hur tillgängliggörandet av de värdefulla datamängderna ska kunna göras avgiftsfria och att analysera och redovisa de samhällsekonomiska nyttorna som sådant tillgängliggörande kan ge.

Uppdraget förlängdes enligt beslut I2019/02844DF och delrapporteras den 8 maj avseende budgetära konsekvenser och nyttoanalys och slutrapporteras den 12 juni 2020.

Lantmäteriet har varit samordnande myndighet för uppdraget som skett i samverkan med de organisationer som är representerade i Geodatarådet:

- Havs- och vattenmyndigheten
- Lantmäteriet
- Länsstyrelsen Värmland
- Malmö stad
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB
- Naturvårdsverket
- Sjöfartsverket
- Skogsstyrelsen
- Statistiska centralbyrån, SCB
- Sveriges geologiska undersökning, SGU
- Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
- Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut, SMHI
- Trafikverket

samt med:

- Transportstyrelsen
- Bolagsverket
- Statens geotekniska institut
- Rymdstyrelsen

¹ <https://www.regeringen.se/49a0b2/contentassets/7b085f669b1c4a4db2ffdb43992d454c/uppdrag-att-analysera-budgetara-konsekvenser-av-myndigheters-tillgangliggorande-av-vardefulla-datamangder.pdf>

² När regeringsuppdraget beslutades hade det nya direktivet inte trätt i kraft. Länk till det omarbetade direktivet: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>

1.1 Bakgrund

Öppna data-direktivet reglerar hur statliga och kommunala myndigheter, kommunala bolag, arkiv, museer och bibliotek får agera när de tillhandahåller handlingar för vidareutnyttjande. Direktivet reglerar handlingar både i elektronisk- och pappersform.

Den tidigare versionen av direktivet har inte gett den effekt på den europeiska marknaden som kommissionen hade för avsikt och därför har de sett ett behov av att uppdatera det för att utöka vidareutnyttjandet av offentligt finansierade data.

”Enorma mängder data som innehas av den offentliga sektorn – däribland meteorologiska data och miljödata – kommer att göras tillgängliga på ett snabbare och enklare sätt för skapandet av nya produkter och tjänster och till förmån för utvecklingen av ett databaserat samhälle.”³

”Reformen utgör ett viktigt steg i arbetet för att tillhandahålla viktiga råmaterial för utvecklingen av artificiell intelligens och andra tillämpningar som är beroende av tillgången till stora datamängder. Den medför stora möjligheter för alla sektorer inom ekonomin och främjar tillväxten och skapandet av nya jobb.”⁴

Detta, samt det faktum att det sedan tidigare är reglerat i direktivet att det ska ses över, medförde att kommissionen beslutade att omarbeta direktivet som blev antaget av Europaparlamentet den 4 april och av Rådet 6 juni 2019. I det omarbetade direktivet är **öppenhet en huvudprincip**. Det omarbetade direktivet syftar till att öka vidareutnyttjandet av offentlig information eller data och innehåller bestämmelser om bland annat följande:

- Medlemsstaterna ska anta nationella strategier som syftar till att göra offentligt finansierade forskningsdata tillgängliga.
- Möjliggöra vidareutnyttjande av så kallade dynamiska data (handlingar i elektroniskt format som uppdateras ofta eller i realtid till exempel transport- eller väderdata från sensorer och satelliter).
- Inkludera vissa offentliga företag i direktivets omfattning (främst inom sektorerna vatten, energi och transport).
- Kommissionen ska ges ett mandat att ta fram en särskild EU-gemensam lista med datamängder, så kallad ”high-value data” som anses bidra till samhällsekonomiska vinster inom EU. De kategorier av datamängder som inkluderas i listan ska tillgängliggöras av medlemsstaterna utan avgifter och med minimala restriktioner.

³ <https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2019/02/06/eu-boost-its-data-economy-as-council-approves-deal-on-wider-reuse-of-publicly-funded-data/>

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2019/02/06/eu-boost-its-data-economy-as-council-approves-deal-on-wider-reuse-of-publicly-funded-data/>. Alexandru Petrescu, minister för kommunikation och informationssamhället under Rumäniensordförandeskap

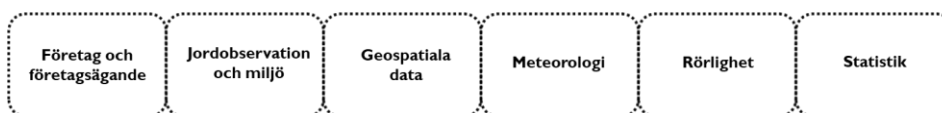
1.2 Öppna data, avgiftsfria data, värdefulla data...

Öppna data-direktivets artikel 2 (definitioner) anger följande definition av begreppet värdefulla datamängder (eller dataset): ”handlingar vars vidareutnyttjande är förknippat med stora fördelar för samhället, miljön och ekonomin, framför allt på grund av deras lämplighet för att skapa mervärdestjänster, applikationer och nya högkvalitativa och anständiga arbetstillfällen, och antalet potentiella mottagare av de mervärdestjänster och mervärdesapplikationer som bygger på dessa dataset”.

Vidare anges i direktivets artikel 14 att valet av datamängder för den EU-gemensamma förteckningen ska grundas på en bedömning av deras potential att

- skapa viktiga socioekonomiska eller miljömässiga fördelar och innovativa tjänster,
- gynna ett stort antal användare, i synnerhet små och medelstora företag,
- bidra till att generera intäkter, och
- kombineras med andra dataset

I direktivet har sex kategorier lyfts fram inom vilka värdefulla data ska definieras:

Datamängderna som föreslås som värdefulla datamängder ska tillgängliggöras avgiftsfritt och med minimala restriktioner via bulknedladdning och API:er, dvs vara maskinläsbara, åtkomliga via gränssnitt för tillämpningsprogram samt vara förenliga med villkor för öppna licenser.

En allmänt accepterad definition av öppna data utgår från att informationen ska vara komplett, primär, aktuell, tillgänglig, maskinläsbar, fri och tillgänglig i ett öppet format.⁵

⁵ https://public.resource.org/8_principles.html

Öppna data-utredningen arbetar för närvarande med begreppet öppna data och det finns inga motsättningar mellan deras beskrivning och denna. DIGG använder denna definition - Öppna data avser digital information som man kan vidareutnyttja utan att betala avgift eller acceptera annat villkor än att man kan behöva ange källan - <https://www.digg.se/utveckling--innovation/oppna-data-och-datadriven-innovation/om-oppna-data-och-datadriven-innovation>

I direktivet anges att värdefulla data ska tillhandahållas avgiftsfritt och med så få begränsande villkor som möjligt – alltså så nära öppna data som är möjligt. I förslaget till värdefulla datamängder (kapitel 2) finns datamängder som är känsliga på olika sätt och därför behöver hanteras i särskild ordning i samband med tillgängliggörandet. Det kan vara datamängder som innehåller personuppgifter eller datamängder som enbart får användas för vissa specifika syften

och lämnas ut först efter en ändamålsprövning. I arbetet med regeringsuppdraget har utgångspunkten varit att dessa begränsningar i sig inte hindrar att en viss datamängd kan föreslås som värdefull datamängd. Därmed kan inte alla datamängder i förslaget vara öppna data, utan dessa datamängder kräver fortsatt att den tillhandahållande myndigheten tar hänsyn till dessa restriktioner. I de fall som föreslagna datamängder har sådana restriktioner har detta noterats i förslaget, se bilaga 1. En betydande förändring för de datamängder som kommer att beslutas som värdefulla är dock att de till skillnad från idag kommer att tillhandahållas avgiftsfritt. I bilaga 1 finns information om vilka datamängder som har någon sådan begränsning.

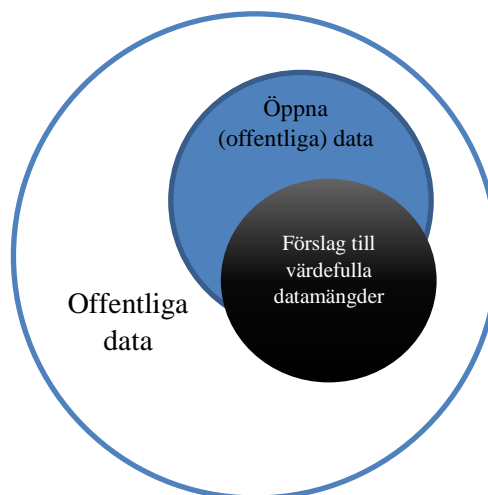
Fortsatt i denna rapport kommer begreppet öppna data även avse de data som kan behöva någon sorts prövning vid tillgängliggörandet men som tillgängliggörs så nära öppna data som möjligt.

1.3 Öppna offentliga data skapar värde

Den internationella forskningen är enhällig gällande offentliga data – tillgängliggörande av offentliga data förknippas med stora, positiva samhällsekonomiska värden. Höga kostnader för inköp och användning av offentliga data hindrar idag samhället från att realisera de nyttor öppna data har potential att möjliggöra. Denna rapport ämnar bidra till diskussionen om öppna datas potential genom att beskriva vilka värden som tillgängliggörande av svenska offentliga data kan skapa. Se bilaga 2 för mer underlag.

Öppna data skapar värde på flera olika plan i samhället. Det rör sig dels om rena ekonomiska värden i form av stimulerad tillväxt och ökad effektivitet som ger aktörer möjlighet att utveckla nya produkter och tjänster. Dessutom bidrar öppna offentliga data per definition till ökad transparens och demokratisk kontroll genom att öka insyn och förståelse för offentlig förvaltning. Den ökade insynen innebär nya möjligheter för externa aktörer att mäta policyeffekter och granska, upptäcka samt motverka oegentligheter inom offentlig sektor.

En central tanke i diskussionen kring öppna data är att förbättra förutsättningarna för vidareutnyttjande. Offentliga aktörer samlar ändamålsenligt in data - men även andra aktörer kan se stora nyttor av insamlade datamängder. På detta sätt leder

öppna data till att redan insamlade data kan bidra till fler verksamheter vilket har potential att skapa nytta. Kärnan i värdeskapandet finns i de effektiviseringsvinster som uppstår i organisationer, både privata och offentliga aktörer, i form av minimering av databehandling och administration av parallella dataregister. Befintliga och nya användare kan därmed, genom enkel åtkomst till pålitliga och standardiserade öppna dataregister av förstahandsinformation, effektivisera sina arbetsprocesser.

Utöver effektiviseringsvinster bidrar öppna data till ökade innovationsmöjligheter. Höga kostnader för offentlig information begränsar förutsättningarna att vidareutnyttja data och därmed antal aktörer som kan utveckla nya produkter och tjänster. Genom att tillhandahålla data fritt sänks trösklarna för att nyttja data vilket möjliggör att fler kan göra det och skapa större sammanlagd nytta. I innovationens natur ligger att utvecklingen inte sällan uppstår inom oförutsägbara områden – varför den fria tillgången till data är av särskild vikt. Den fria tillgången till data minimerar kostnaden att kombinera olika datamängder och bidrar därmed till att skapa ny kunskap och nya insikter inom tidigare oförutsägbara applikationsområden. Vidare är möjligheten att sammanföra och använda olika komponenter från olika datamängder en förutsättning för att kunna bygga stora, komplexa system, som i sig är en kritisk förutsättning för att låsa upp potentialen för artificiell intelligens.

Utöver de mer direkta värden öppna data skapar i form av effektivisering av arbetsprocesser och ökad innovation leder öppna data till värden indirekt kopplade till de direkta värden som skapas. Dessa indirekta effekter uppstår genom användandet av de nya produkter och tjänster som utvecklas med hjälp av öppna data. Bland dessa effekter räknas ökad konsumentnytta genom mer välinformerade val och demokratiska effekter av att exempelvis kommuner tar beslut baserade på offentligt tillgängliga data vilket ökar politisk transparens.

Processen genom vilken data skapar värde kan beskrivas genom en innovationsmodell där insamlade data genom tillgängliggörande och utvecklingsinsatser leder till nya värdeskapande applikationer. Offentliga data skapas genom att ansvariga offentliga organisationer samlar in data och upprätthåller register. När data tillgängliggörs utan avgift och utan tekniska eller administrativa hinder skapas goda förutsättningar för organisationer att återanvända data i olika situationer. Data används sedan i organisationer som utvecklar nya processer, affärsmodeller och tekniska lösningar inom ramen för sin verksamhet. Processen mot värdeskapande kan stödjas politiskt genom att offentliga aktörer utvecklar sin produktion av öppna data, genom att data tillgängliggörs och genom innovationsinsatser som stimulerar till nya produkter och applikationsområden. Data skapar värde när alla delar i processen fungerar. Det förutsätter att data insamlas, kvalitetssäkras och tillgängliggörs samt att tekniska och sociala innovationer underlättas och möjliggörs.

Flertalet studier belyser den stora samhällsekonomiska potential som kopplas till tillgängliggörandet av offentliga data men samtidigt visar ett antal svenska undersökningar (Gartner (2018), Statskontoret (2018)) på stora hinder för användande av öppna data i Sverige. Studierna pekar på brist på metadata och applikationsgränssnitt (API) samt att många datamängder är belagda med höga

avgifter. Även internationella jämförelser visar att Sverige halkat efter när det kommer till att tillgängliggöra offentlig information som öppna data. I både EU:s dataportalens genomgång över datamognaden⁶ i medlemsländerna så väl som i OECD:s OURdata Index⁷ rankas Sverige i bottenkiktet.

Sverige har historiskt samlat in och byggt upp offentliga register av hög kvalitet. Sverige har också goda förutsättningar för innovation vilket inte minst återspeglas i höga placeringar i flera internationella innovationsrankingar (se till exempel: European Commission (2019) och WIPO (2019)). Det har också genomförts flera satsningar under senare år när det kommer till att stödja innovation baserat på öppna data, här kan till exempel initiativet Hack for Sweden nämnas. Innovationskraften dämpas dock av bristen på öppna offentliga data och tidigare studier pekar på just detta - att det största hindret är att det saknas öppna offentliga datamängder för datadriven innovation.

Tillsammans med god tillgång till öppna data finns ett antal andra viktiga krav som behöver tillgodoses för att uppnå maximal nytta. Det är viktigt med te.x. god dokumentation och metadatabeskrivningar, support till användare, lämpliga tekniska format och ett fokus på målgruppers behov samt att informationen synliggörs. De av DIGG⁸ nu föreslagna principerna för tillgängliggörande av information för vidareutnyttjande bedöms vara relevanta och bör tillämpas på allt tillgängliggörande av särskilt värdefulla datamängder. Även de 13 principerna från vägledningen för Digital samverkan är relevanta och bör beaktas.

1.4 Avgränsningar

I detta uppdrag har frågor kring juridisk tillämpning av direktivet inte hanterats och de frågor som har uppkommit kring detta har vidarebefordrats till Öppna data-utredningen (I 2019:01).

Uppdraget har inte heller hanterat frågor kring säkerhet, sekretess eller personuppgifter. Det är dock viktigt att se denna utredning tillsammans med den som ska hantera frågor kring säkerhet, sekretess och personuppgifter. Det är viktigt att ta med informationssäkerhetsaspekter i detta för att få en korrekt helhetsbild. Många föreslagna datamängder innehåller bland annat personuppgifter.

1.5 Genomförande

I uppdraget pekades ett antal organisationer ut som deltagare i arbetet. I ett tidigt skede av arbetet etablerades en arbetsgrupp bestående av representanter från dessa organisationer. Deltagarna i arbetsgruppen har genom hela uppdraget bidragit och varit aktiva i framdriften av resultatet tillsammans med Lantmäteriet som har samordnat och drivit uppdraget. Arbetsgruppen har haft månadsvisa möten under arbetets gång och kommunicerat löpande kring uppkomna frågor däremellan.

Då kommunkollektivet består av många parter har deltagande i arbetet skett genom Sveriges kommuner och Regioner (SKR) samt ett antal kommunrepresentanter.

⁶ <https://www.europeandataportal.eu/en/dashboard/2019#country-overview>

⁷ <http://www.oecd.org/gov/digital-government/open-government-data.htm>

⁸ <https://www.digg.se/nyheter--publikationer/Publikationer/delrapport-oppna-data-oppen-och-datadriven-innovation-samt-ai>

Alla kommuner har givits möjlighet att delta och arbetet har lyfts i olika relevanta sammanhang för att möjliggöra deltagande och kännedom hos kommunerna.

1.6 Kommunikation och transparens

Under arbetets gång har processen och framdriften kontinuerligt dokumenterats och publicerats öppet genom ett antal filmer om arbetets status samt anteckningar från workshopar med berörda. Även öppna workshops för övriga intresserade har arrangerats.

Löpande avstämningar med uppdragsgivarna avseende uppdragets framdrift har skett genom månatliga avstämningar tillsammans med Öppna data-utredningen⁹ och DIGGs regeringsuppdrag kring öppna data och datadriven innovation¹⁰.

Sveriges förslag på värdefulla data har skickats in till Kommissionen i omgångar¹¹.

1.7 Användarsynpunkter

För att säkerställa att användarperspektivet täcks in av arbetet har användarsynpunkter samlats in under hela arbetets gång genom ett antal olika aktiviteter. Detta har skett genom workshops och via intervjuer med användarrepresentanter. För att säkerställa att alla som på något sätt önskat bidra till arbetet har getts möjlighet att göra detta, så har förslaget publicerats och kommunicerats via Lantmäteriets webbplats. Där har även en enkät funnits för att ge möjlighet att tycka till om förslaget. Enkäten låg öppen under perioden december 2019-februari 2020. Cirka 270 respondenter har öppnat enkäten och totalt har cirka 90 synpunkter och kommentarer lämnats.

⁹ (I 2019:01, I2019:88)

¹⁰ (I2019/01416/DF, I2019/01020/DF).

¹¹ I september 2019 – statistik och företag och företagsinformation samt i januari 2020 – meteorologi, jordobservation och miljö samt geospatiala data

2. FÖRSLAG TILL VÄRDEFULLA DATAMÄNGDER

Sammanfattning: Enligt uppdragsbeskrivningen ska Lantmäteriet, i samverkan med utpekade organisationer, identifiera vilka datamängder som kan komma i fråga att tillgängliggöras som värdefulla datamängder och vilka aktörer som kan komma att omfattas av kravet att tillgängliggöra sådana datamängder.

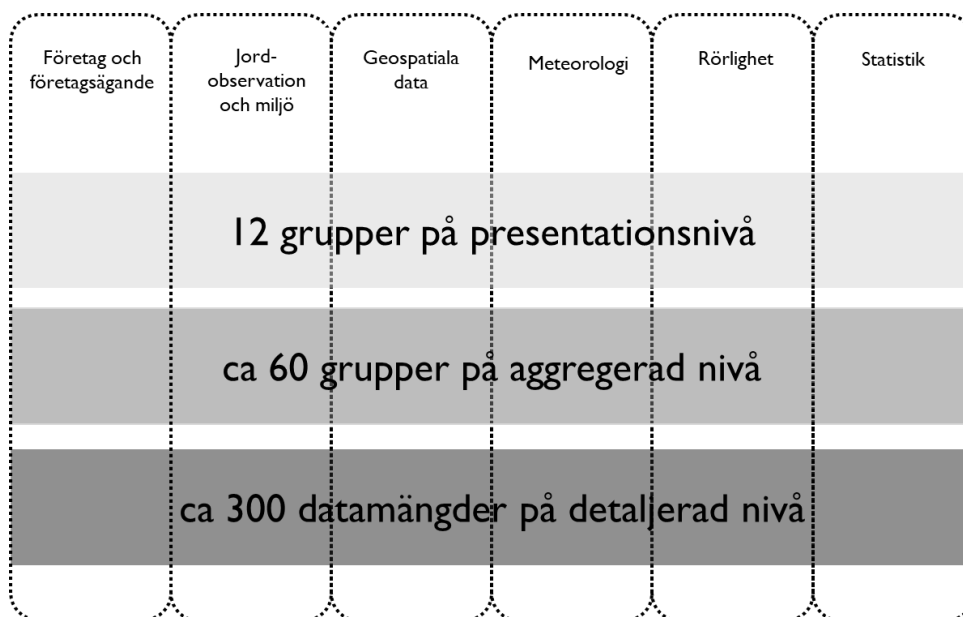
Förslaget omfattar de allra flesta datamängder som redan idag tillgängliggörs av berörda myndigheter. På den mest detaljerade nivån består förslaget av cirka 300 datamängder fördelade på ett 20-tal tillhandahållande statliga myndigheter och andra offentliga organ.

Vad gäller kommunernas data så föreslås de datamängder som idag tillhandahålls rikstäckande genom en statlig myndighet.

Deltagande organisationer i arbetet ombads ta fram förslag på vilka av deras datamängder som ansågs vara särskilt värdefulla. Som ram för vad som anses vara särskilt värdefulla data så har direktivets artikel 14 varit utgångspunkten¹². Detta ger en relativt bred ram för bedömning av vad som kan föreslås som värdefulla data. Mycket av de data som tas fram av en myndighet är värdefullt – annars skulle det inte tas fram. Det kan dock finnas andra skäl till att inte föreslå vissa datamängder som värdefulla, exempelvis om det krävs en oproportionerligt stor insats för att göra det tillgängligt, att det är så skyddsvärt att det inte kan uppfylla kriterierna för värdefulla data.

Då det i början av arbetet inte var specificerat på vilken nivå datamängderna skulle beskrivas i förslaget så formade arbetsgruppen ett antal olika nivåer av beskrivningar av datamängderna. Detta för att motsvara kommissionens arbete oavsett om förslaget på EU-nivå skulle komma att landa i en mer detaljerad eller mer övergripande beskrivning av datamängderna. Detta resulterade i att Sveriges förslag, för de sex kategorierna sammantaget, omfattar ca 300 datamängder när dessa beskrivs på detaljerad nivå. Datamängderna beskrivs i förslaget också på en aggregerad nivå och utgörs då av cirka 60 grupper. För att datamängderna ska kunna hanteras översiktligt i denna rapport har ytterligare en nivå skapats där datamängderna grupperats i 12 presentationsvyer. Dessa 12 grupper presenteras nedan där innehållet och användningsområdet för datamängderna i respektive grupp beskrivs samt ingående datamängder på aggregerad nivå listas i en tabell.

¹² en bedömning av deras potential att skapa viktiga socioekonomiska eller miljömässiga fördelar och innovativa tjänster, gynna ett stort antal användare, i synnerhet små och medelstora företag, bidra till att generera intäkter, och kombineras med andra datamängder

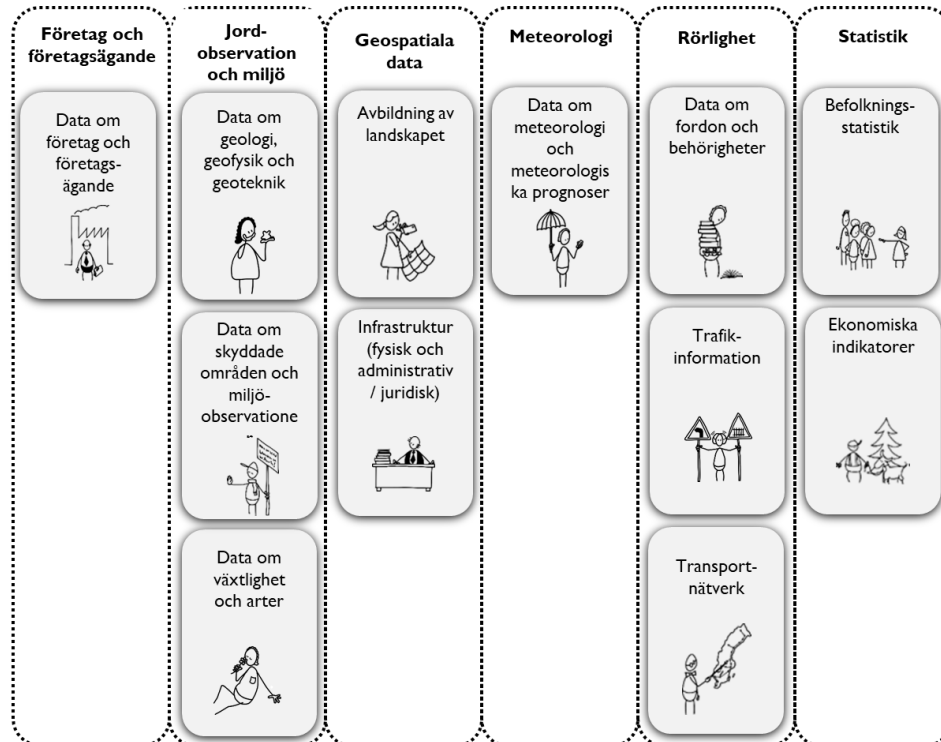

I bilaga 1 finns förslaget beskrivet i sin helhet och på den detaljerade nivån redovisas om de är avgiftsfria, har API:er, bulknedladdning etc. Denna listning är till viss del på engelska för att tillgodose behovet av kommunikation av förslaget till kommissionen.

Även om förslaget utgörs av 300 datamängder i den mest detaljerade beskrivningen kan respektive datamängd i sin tur vara uppdelade i ett antal delar, datafält och attribut. Alla detaljer som finns inom respektive datamängd ingår i förslaget.

De 12 grupperna på presentationsnivån

I figuren nedan illustreras presentationsnivån av de föreslagna datamängderna. Varje grupp kommer även nedan att presenteras djupare med sammanfattande beskrivning av datamängderna och deras användning.

2.1 Data om företag och företagsägande

Datakategori: Företag och företagsägande

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning: i denna grupp finns uppgifter om företag och föreningar i Sverige samt information om deras företrädare och verkliga huvudmän. Här finns också information om närings- och biträdesförbud samt information ur registret mot penningtvätt.

Informationen används bland annat för kreditgivningsverksamhet, direktmarknadsföring, uppdatering av egna kundregister samt förifyllnad av e-tjänster. Den används även för kontroll i samband med handläggning, försäljning/vidareförmedling samt för kontroller av personers näringsförbud eller om en person är diskvalificerad från att inneha styrelseuppdrag.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulk-nedladdning
Företagsinteckningsregistret	Bolagsverket	Nej	Ja	Ja
Försäkringsförmedlarregistret	Bolagsverket	Nej	Ja	Ja
Näringsförbudsregistret	Bolagsverket	Nej	Ja	Ja
Näringslivsregistret	Bolagsverket	Nej	Ja	Ja
Registret mot penningtvätt	Bolagsverket	Nej	Ja	Ja
Registret över verkliga huvudmän	Bolagsverket	Nej	Ja	Ja
Biträdesförbudsregistret	Bolagsverket	Nej	Ja	Nej
Företagsregistret	Statistiska Centralbyrån	Nej	Ja	Nej

2.2 Data om geologi, geofysik och geoteknik

Datakategori: Jordobservation och miljö

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning: Denna grupp av data beskriver hur Jorden är uppbyggd och hur den bildats och innehåller data om förhållanden i marken såsom fysikaliska egenskaper och fenomen hos Jorden och dess omgivning. Datat används för att planera verksamhet och anläggningar på och i marken samt göra analyser av risker.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulknedladdning
Erosion	Statens geotekniska institut	Ja	Ja	Ja
	Statens geologiska undersökning	Nej	Nej	Nej
Geofysik	Sveriges geologiska undersökning	Nej	Nej	Nej
Geologi	Sveriges geologiska undersökning	Nej	Nej	Delvis
Geotekniska undersökningar	Statens geotekniska institut	Ja	Ja	Nej
Stabilitetsförhållanden, naturolyckor, hållbarhet och klimat	Statens geotekniska institut	Ja	Ja	Nej
Ras och skred	Skogsstyrelsen	Ja	Ja	Ja
	Statens geotekniska institut	Ja	Ja	Ja
	Sveriges geologiska undersökning	Nej	Nej	Nej

2.3 Data om skyddade områden och miljöobservationer

Datakategori: Jordobservation och miljö

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning: Denna grupp innehåller beskrivningar av miljöanläggningar och miljöobservationer, riskområden, skyddade och värdefulla områden. Data används för planering och uppföljning av miljörelaterad verksamhet samt hantering och visualisering av områden som omfattas av restriktioner kopplade till risk eller som är skyddsvärda.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulk-nedladdning
Miljöanläggningar	Naturvårdsverket	Ja	Ja	Ja
	Länsstyrelserna	Ja	Ja	Ja
Miljöobservationer	Naturvårdsverket	Ja	Ja	Ja
	Länsstyrelserna	Ja	Ja	Ja
	SMHI	Ja	Ja	Ja
	Sveriges geologiska undersökning	Ja	Ja	Ja
Miljöövervakningsdata	Naturvårdsverket	Ja	Nej	Ja
	Havs- och vattenmyndigheten	Oklart	Oklart	Oklart
Riskområden	MSB	Ja	Ja	Ja
Skyddade och värdefulla områden	Skogsstyrelsen	Ja	Ja	Ja
	Naturvårdsverket	Ja	Ja	Ja
	Länsstyrelserna	Ja	Ja	Ja
	Havs- och vattenmyndigheten	Oklart	Oklart	Oklart
	Trafikverket	Ja	Nej	Ja
Utsläppsdata	Naturvårdsverket	Ja	Ja	Ja

2.4 Data om växtlighet och arter

Datakategori: Jordobservation och miljö

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning: Denna grupp innehåller data om arter, skog och olika naturtyper samt data om avverkning, gallring och röjning av skog. Data beskriver skyddsvärda och invasiva arter samt skog och mark. Dessa datamängder används vid skoglig planering, hantering av miljö- och naturvårdsfrågor och planering av mark och vattenanvändning i Sverige.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulk-nedladdning
Arter	Naturvårdsverket	Ja	Nej	Delvis
	Sveriges Lantbruksuniversitet	Ja	Ja	Delvis
Avverkningar	Skogsstyrelsen	Ja	Ja	Ja
Gallrings och röjningskartor	Skogsstyrelsen	Ja	Ja	Ja
Naturtyper	Naturvårdsverket	Ja	Ja	Oklart
Naturvärden	Skogsstyrelsen	Ja	Ja	Ja
Skogliga grunddata	Skogsstyrelsen	Ja	Ja	Ja
Skogsgränser	Skogsstyrelsen	Ja	Ja	Ja
Skogsskador	Skogsstyrelsen	Ja	Oklart	Oklart
SLU Skogskarta	Sveriges Lantbruksuniversitet	Ja	Ja	Ja

2.5 Avbildning av landskapet

Datakategori: Geospaciala data

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning: Dessa datamängder innehåller avbildningar av ett geografiskt område i form av kartor och bilder – både under vattenytan och på land samt även byggnation och växtlighet. Det är även bilder av Sverige både tagna från satelliter och genom flygfotografering. Datat används exempelvis för att orientera sig, för att ge överblick eller för planering av verksamhet, markanvändning och transporter. Datat används även för uppföljning av olika företeelser som tex utbredning av naturtyper eller tätorter. De kan användas för att se utveckling och göra miljö- och klimatanalyser genom att exempelvis jämföra historiska och aktuella ortofoton¹³ eller satellitbilder.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulk-nedladdning
Bild och Höjd	Lantmäteriet	Delvis	Ja	Ja
Djupdata	Sjöfartsverket	Ja	Nej	Ja
Kartinformation	Lantmäteriet	Delvis	Ja	Ja
	Naturvårdsverket	Ja	Ja	Ja
	Transportstyrelsen	Ja	Ja	Nej
Satellitdata	Rymdstyrelsen	Ja	Ja	Ja

¹³ Skariktiga flygbilder

2.6 Infrastruktur (fysisk och administrativ / juridisk)

Datakategori: Geospatiala data

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning: Denna grupp av datamängder innehåller data som är en viktig del i den nationella administrativa infrastrukturen, till exempel data om alla fastigheter i Sverige med all information som är kopplat till dessa – adresser, taxering, byggnadsinformation, inteckningar, fastighetsgränser osv. Informationen används ofta yrkesmässigt inom olika verksamheter, bland annat vid kreditgivning och fastighetsförsäljning och inom samhällsbyggnadsprocesser så som exploatering och byggande. Adresser är grunden för att exempelvis ambulans och brandkår hittar rätt. Byggnader är viktiga för bland annat planering och byggande. Även grunden för att kunna navigera sig genom positioneringsdata för positionsbestämning med centimeternoggrannhet finns i denna grupp. Här finns också data om brandstationer och om anläggningar som hanterar farliga ämnen samt data om byggnadsminnen och strandskydd. Även havsgränser och reglering av användningen av vatten, ryms inom denna grupp.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulknedladdning
Byggnadsminnen enligt kulturminneslagen	Länsstyrelsen	Ja	Ja	Ja
Fastighetsinformation	Lantmäteriet	Nej	Ja	Ja
Geodetisk infrastruktur och positioneringsdata	Lantmäteriet	Delvis	Ja	Ja
	Rymdstyrelsen	Ja	Nej	Nej
Havsgräns	Sjöfartsverket	Ja	Nej	Ja
Infrastruktur för samhällssäkerhet	MSB	Ja	Ja	Ja
Strandskydd	Länsstyrelsen	Ja	Ja	Ja

2.7 Data om meteorologi och meteorologiska prognoser

Datakategori: Meteorologi

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning: Denna grupp innehåller bland annat kompletta väderprognoser för de närmaste 10 dyggen och radarbilder. Det finns även observationer om det aktuella vädret, som temperatur, vindhastighet och nederbörd. Det innehåller information om väderförhållanden från väderstationer på landets vägar och även exempelvis vattentemperaturer och vattenstånd via ett hundratal väderstationer runt Sveriges kust. Datat används inom många områden och kan vara till stor hjälp vid till exempel dimensionering vid byggnation eller när man vill planera sin utvistelse. De visar var det ska regna eller snöa och hur nederbörden rör sig.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulk-nedladdning
Meteorologisk prognosdata (PMP) (realtid)	SMHI	Ja	Ja	Ja
Meteorologiska observationer (realtid/arkiv)	SMHI	Ja	Ja	Ja
Radarbilder (komposit över Sverige) (realtid/arkiv)	SMHI	Ja	Ja	Ja
Vind och vatten	Sjöfartsverket	Ja	Nej	Oklart
Vägväder	Trafikverket	Ja	Ja	Nej

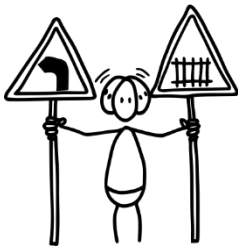
2.8 Data om fordon och behörigheter

Datakategori: Rörlighet

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning: Dessa datamängder innehåller tekniska data om fordon för vägtrafik samt information om brister som noterats vid besiktning. Aktuella uppgifter om fordon nyttjas framförallt av användare som behöver underlag vid forskning och sammanställning av statistisk.

Inom denna grupp finns det också uppgifter om luftfartyg, statistik över olika typer av certifikat för piloter och flygledare samt statistik om körkort. Vanliga användare är allmänheten, flygskolor och intresseorganisationer.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulk-nedladdning
Uppgifter om behörigheter/certifikat	Transportstyrelsen	Ja	Nej	Nej
Tekniska uppgifter om fordon	Transportstyrelsen	Delvis	Nej	Ja

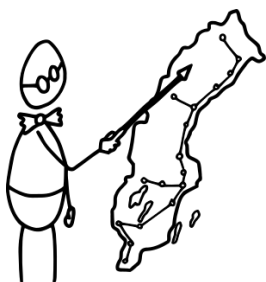
2.9 Trafikinformation

Datakategori: Rörlighet

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning:

Dessa datamängder innehåller realtidsinformation om hur tågen går ex ankomster, avgångar och prognoser här finns också information om händelser och hinder på våra vägar till exempel olyckor, stora evenemang, vägarbeten m.m. Datat kan användas för att få information innan och under en resa via informationstjänster för tåg eller i navigationsutrustning för vägtrafik.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulk-nedladdning
Järnväg - Trafikinformation	Trafikverket	Ja	Ja	Ja
Väg - Trafikinformation	Trafikverket	Ja	Ja	Ja
Sjölägesinformation	Sjöfartsverket	Nej	Nej	Nej

2.10 Data om transportnätverk

Datakategori: Rörlighet

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning: Denna grupp innehåller data om Sveriges alla järnvägar och bilvägar, gator, cykelvägar samt en delmängd av gångvägarna. Nationella vägdata används av både offentliga och privata aktörer. Inom gruppen finns också data om trafik, vägutrustning och vägnas utformning samt data om sjövägar/sjötransportleder. Datat används till exempel till uppdatering av kartmaterial, planering av skogstransporter samt av Räddningstjänsten för planering och navigering. Den används även av universitet och högskolor för olika utbildningar med GIS-inslag, av länstrafik och färdtjänst för planering av rutter, res- och körtider samt av programvaruleverantörer bland annat för navigeringsutrustningar.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulk-nedladdning
Nationella järnvägsdata (NJDB)	Trafikverket	Ja	Ja	Ja
Nationella vägdata (NVDB)	Trafikverket	Ja	Ja	Ja
Trafikverkets data på statligt järnvägsnät (StJDB)	Trafikverket	Ja	Ja	Ja
Trafikverkets data på statligt vägnät (STVDB)	Trafikverket	Ja	Ja	Ja
Transportnätverk	Sjöfartsverket	Nej	Nej	Nej

2.11 Befolkningsstatistik

Datakategori: Statistik

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning: Dessa datamängder innehåller regional befolkningsstatistik från SCBs Statistikdatabas och statistik som beskriver befolkningen ur olika aspekter för den nya regionala indelningen demografiska statistikområden (DeSo). För att ge användarna fördelen av att hitta mycket regional statistik både om befolkning och andra områden inom EU lyfts Eurostats befintliga regionala databas fram som en viktig källa. Förslaget är även att ta med EU-reglerad rutstatistik liksom den kommande Censusen¹⁴ som kommer att genomföras i hela Europa på mer detaljerad nivå. Statistiken används av många olika användare inom skilda delar av samhället. Allmänheten ska få en översiktlig beskrivning av befolkningsutvecklingen. Informationen används lokalt och regionalt bland annat vid beräkning av kommunalekonomisk utjämning för kommuner och landsting och som underlag vid planering av barnomsorg, skolor, äldreomsorg, bostadsbyggande, befolkningsprognoser, underlag för regional dimensionering av till exempel Polisen, Skatteverket, hovrätter och försäkringskassor. Inom näringslivet används statistiken som underlag för beräkningar av marknadspotentialer och marknadsandelar. Inom den medicinska forskningen används uppgifterna ofta som förklaringsvariabler i modeller.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulk-nedladdning
Befolkningsstatistik ur Statistikdatabasen	Statistiska centralbyrån	Ja	Ja	Nej
Censusdata: 1 km ² grid dataset (engelska)	Statistiska centralbyrån	Ja	Oklart	Oklart
DeSo-statistik	Statistiska centralbyrån	Ja	Ja	Nej
Befolkning på rutor, Inspire dataset	Statistiska centralbyrån	Ja	Nej	Nej
Eurostats regionala databas	Eurostat	Ja	Ja	Ja

¹⁴ Uppgifter om hushåll, boende och bostäder i ett land vid en given tidpunkt.

2.12 Ekonomiska indikatorer

Datakategori: Statistik

Sammanfattande beskrivning av datamängder och deras användning:

Området kan rymma statistik från många statistikansvariga myndigheter, men den primära källan för ekonomiska indikatorer på europeisk nivå bör vara Eurostats regionala databas där statistiken redan är harmoniserad. Utöver den kan det på nationell nivå vara intressant att inkludera datamängder som innehåller sammanställd statistik inom området skog- och skogsbruk, det är bland annat information om skogstillstånd, produktion och sysselsättning. Trafikstatistiken innehåller uppgifter om olyckor och incidenter. Det innehåller även sjötrafikstatistik och trafikinformation om luftfart. Områdets data används till analyser, beräkningar och som underlag inom flera samhällssektorer.

Datamängder på aggregerad nivå	Ansvarig myndighet	Avgiftsfri	API	Bulk-nedladdning
Skogsstatistik	Skogsstyrelsen	Ja	Ja	Oklart
	Sveriges Lantbruksuniversitet	Ja	Ja	Oklart
Trafikstatistik	Sjöfartsverket	Nej	Nej	Oklart
	Transportstyrelsen	Ja	Nej	Nej
Eurostats regionala databas	Eurostat	Ja	Ja	Ja

2.13 Datamängder från kommunerna

Vad gäller kommunernas data så har Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och de kommunrepresentanter som deltagit i arbetet ansett att enbart den data som kommunerna samlar in och där en myndighet redan idag har det rikstäckande tillgänglighöret bör föreslås som värdefulla data.

Detta gäller exempelvis belägenhetsadresser, byggnader, fastigheter, topografi, NVDB-data, bullerkartläggningar och luftkvalitet. Sådan data är harmoniserad och myndigheten sköter tillhandahållandet på ett samlat vis. Annan kommunal data är sannolikt inte harmoniserad kommunerna emellan och/eller finns inte i alla kommuner.

Tillhandahållandet av de datamängder som av EU-kommissionen kommer att identifieras som värdefulla, kommer att behöva uppfylla en rad tekniska krav. Det kommer inte att vara möjligt för flertalet kommuner att själva uppfylla dessa. Resonemanget är i linje med Lantmäteriets regeringsuppdrag (FI2019/01291SPN) om bland annat datavårdskap.

2.14 Användarsynpunkter på förslaget

Inkomna användarsynpunkter har bekräftat förslaget och stärkt inriktningen av myndigheternas förslag, där flertalet myndigheter har tagit med större delen av de data som de har. Synpunkterna har också bekräftat att listorna och innehållet är lätt att förstå. I några få fall skiljer sig förslaget mot inkomna önskemål. I vissa fall har önskemål rört data som idag inte finns sammanställd på någon myndighet. Dessa önskemål har inte hanterats då förslaget enbart omfattar datamängder som träffas av PSI, dvs redan framtagna datamängder.

I de fall användarna har önskat mer data än de berörda aktörerna har valt att ta med har de berörda aktörerna varit styrande kring vad som ska omfattas av förslaget och användarsynpunkterna följer med förslaget som kommentarer. Generellt trycker användarna på att det är viktigast att datamängder finns öppet och tillgängligt för API-tillgång och nedladdning i diverse öppna format. Det är viktigt med metadata, specifikationer, modeller som är öppna samt även klassifikationer och vokabulär för bättre beskrivningar. Önskemål finns även att alla datamängder ska följa FAIR Data Principles¹⁵ (Findable, Accessible, Interoperable and Reusable) och Öppna data-direktivets krav.

Datamängder som önskats utöver det som finns i förslaget är

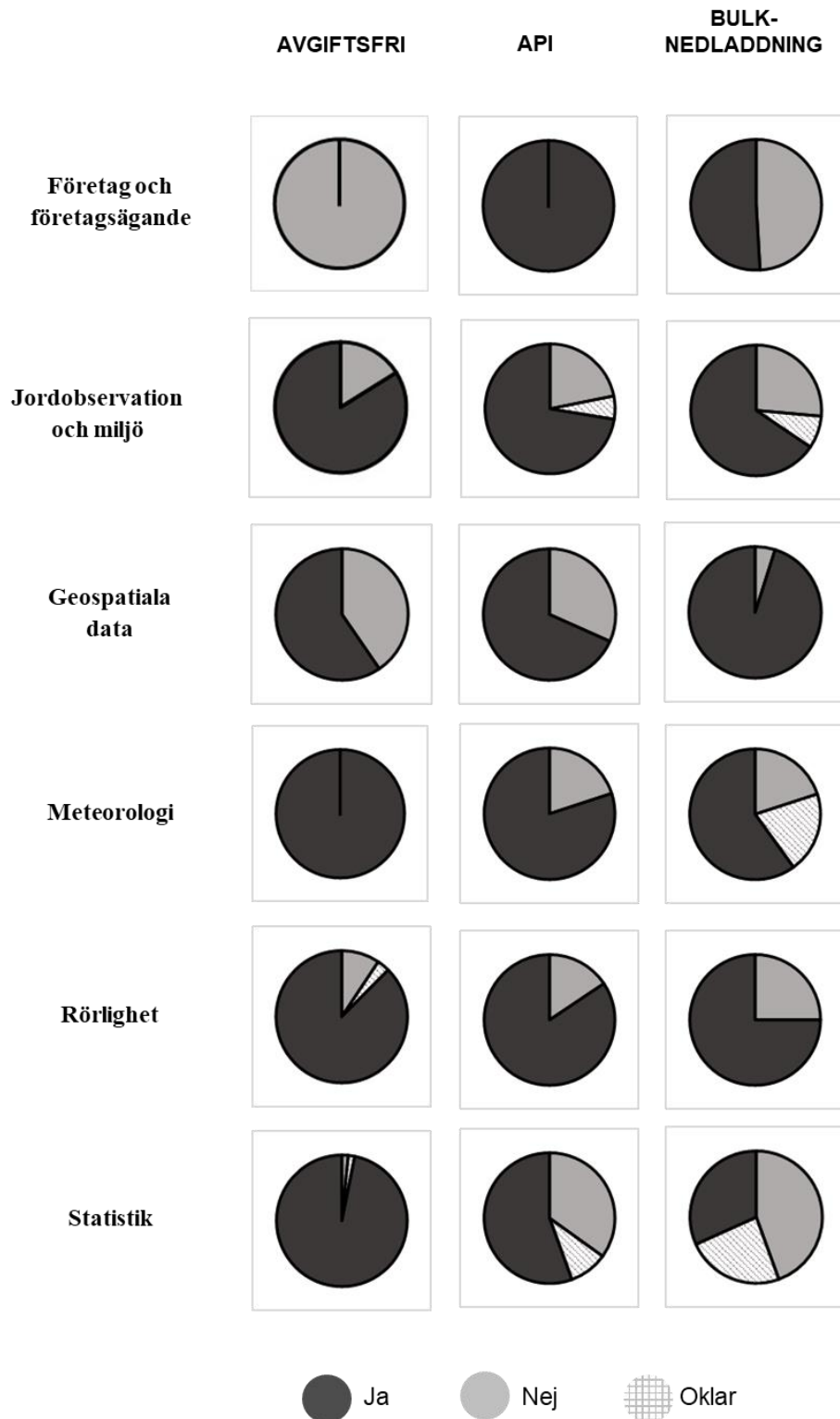
- data som rör havet, kustgränser och detaljerad djupdata
 - högupplösta djupdata
 - högupplöst information om bottenbeskaffenhet
 - sjökort i vektor- och rasterformat
- historiska AIS-data (för beräkning av sjöfartens påverkan på miljön enligt havsmiljödirektivet)
- högupplöst data från kommunerna (som idag inte tillhandahålls rikstäckande genom en myndighet)
 - detaljerade kartinformationen - Primärkartan
 - flygbilder och ortofoton inklusive historiskt material
 - detalj- och översiktsplan.
 - utökad byggnadsinformation
 - stompunkter
- trafikrörelser via högupplösta satellitbilder
- vandringsleder, stigar, entréer till naturreservat, parkeringsplatser och annan rekreationsdata
- reserobot Europa

¹⁵ Wilkinson, M. D. et al. (2016). The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship. *Scientific Data* 3, Article number: 160018. DOI 10.1038/sdata.2016.18. <https://www.nature.com/articles/sdata201618>

- Skatteverkets information om enskild näringsidkares fullständiga namn (Sole trader full name), enskild näringsidkares folkbokföringsadress (sole trader registration in the Swedish population register),
- Skatteverkets information om F-skatt skatteform (F-tax), momsregistrering (VAT registration), arbetsgivarregistrering (Employer for PAYE), SNI-koder företag
- Tullverkets information om Import/export
- storlek på jordbruksmark samt bidrag och träda
- tillståndsdata vägyta, dvs. mätdata om vägytans skick
- detaljerad vegetationskartering/biotopkarteringen
- bullerkartläggningar, översvänningsytor
- dammar med yta och ålder
- kulturmiljövärden från Riksantikvarieämbetet
- förorenade områden från Länsstyrelsen
- skyfallsberäkningar
- information om avkastning, jordbruksstöd och värden i jordbrukslandskapet från Jordbruksverket

2.15 Andel datamängder som uppfyller kraven på tillhandahållande idag

De ansvariga offentliga organisationerna har bedömt huruvida datamängderna uppfyller kriterier som gör data särskilt värdefulla: Tillgängliga utan kostnad gällande både tillgång och återanvändning, tillgängliga via API, samt nedladdningsbara som bulk.

3. SAMHÄLLSEKONOMISK NYTTA

Sammanfattning: Enligt uppdragsbeskrivningen ska det göras en analys av de samhällsekonomiska nyttorna som tillgängliggörande av värdefulla datamängder väntas ge på kort och lång sikt.

Analysen är baserad på två olika studier: en metastudie, vilken bygger på realiserade värden från öppna data i med Sverige jämförbara länder, samt en case-baserad nyttoanalys med en konservativ uppskattning av direkta och indirekta värden som tillgängliggörandet av föreslagna datamängder kan medföra.

Metastudien behandlar värdet på fyra specifika datamängder - *geospaciala data*, *adressdata*, *företagsdata* samt *geologiska data*. Stora delar av dessa datamängder är idag avgiftsbelagda och bedöms ha störst samhällsekonomisk påverkan när de tillgängliggörs som öppna data. Genom att utgå från beräkningar av realiserade effekter från tillgängliggörande av dessa datamängder estimeras ett samhällsekonomiskt värde på totalt 11,1 miljarder kronor årligen.

Den case-baserade studien pekar på 20 användningsområden inom fem sektorer där mervärdet av tillgängliggörandet av föreslagna datamängder uppgår till 10 – 21 miljarder kronor årligen. Störst potential finns inom informations- och kommunikationstekniksektorn (IKT) och samhällsbyggnadssektorn där tillgängliggörandet av föreslagna datamängder bland annat öppnar för effektivare IT-system och planeringsprocesser.

Sammantaget visar analysen på stora värden som uppstår när olika datamängder kombineras vilket leder till både effektiviseringar så väl som mer träffsäkra analyser och beslutsunderlag.

Syftet med denna nyttoanalys är att beräkna den samhällsekonomiska nyttan av tillgängliggörande av föreslagna datamängder som i mars 2020 var avgiftsbelagda. Analysen beskriver mervärdet som skapas när avgiftsbelagda datamängder görs fritt tillgängliga. Dessutom analyseras de extra värden som redan öppna data kan ge i kombination med de föreslagna datamängderna om dessa skulle bli öppna data.

Analysen är baserad på en metastudie, vilken bygger på realiserade värden från öppna data i med Sverige jämförbara länder, samt en case-baserad nyttoanalys med en konservativ uppskattning av direkta och indirekta värden som tillgängliggörandet av föreslagna datamängder kan medföra. Metastudien utgår i huvudsak från nyttoanalyser som gjorts i våra grannländer efter att data tillgängliggjorts. Resultaten från dessa studier har sedan räknats om till svenska förhållanden. Den case-baserade nyttoanalysen beskriver hur tillgängliggörandet av föreslagna datamängder kan komma att påverka olika sektorer. Analysen beaktar både direkta och indirekta värden och syftar till att beskriva den komplexa dynamik genom vilken öppna data skapar samhällsekonomisk nytta.

Inom ramen för studien har ett stort antal företrädare för offentliga organisationer, näringsliv och intresseorganisationer så väl som öppna data-experten intervjuats. Sammanlagt har över 60 intervjuer genomförts. Ett tiotal analyser från våra nordiska grannländer ligger till grund för metastudien och över 140 fallstudier har analyserats inom ramen för den case-baserade nyttoanalysen. Därutöver ingår ett omfattande material av myndighetsinterna dokument och andra informationskällor i analysunderlaget.

Hela nyttoanalysen och mer underlag finns i bilaga 2.

3.1 Metastudien

Flera länder i Sveriges närhet har sedan tidigare tillgängliggjort datamängder som påminner om de datamängder som föreslås inom uppdraget. I många av dessa länder har samhällsekonomiska studier genomförts både före och efter tillgängliggörande av data. Genom att ingående studera resultat från dessa länder kan lärdomar om det samhällsekonomiska värdet av tillgängliggörandet av föreslagna datamängder dras.

Baserat på befintliga studier från våra grannländer genomfördes en metastudie över värdet på fyra specifika datamängder. Stora delar av dessa datamängder är idag avgiftsbelagda och bedöms ha störst samhällsekonomisk påverkan när de tillgängliggörs. Genom att utgå från beräkningar av realiserade effekter från tillgängliggörande av dessa datamängder estimeras ett samhällsekonomiskt värde på totalt 11,1 miljarder kronor årligen.¹⁶

Geospaciala data - som bland annat innefattar kartor, bilder och fastighetsregister - uppskattas bidra med 5,4 miljarder kronor till BNP årligen när data tillgängliggörs som värdefulla data. Geospaciala data beräknas ha särskilt stort värde för offentlig sektor där tillgängliggörandet uppskattas bidra med 3,4 miljarder kronor till BNP årligen. Även inom näringslivet skapar geospaciala data stora värden, uppskattningsvis 2 miljarder kronor årligen.

Adressdata - inklusive postnummer, är idag inte avgiftsfritt tillgängliga i Sverige. Tillgängliggörande av enbart detta register som öppna data har potential att skapa värden runt 2 200 miljoner kronor i ekonomin totalt, varav effektiviseringar inom offentlig sektor värderas till 1,5 miljarder kronor årligen.

¹⁶ Se bilaga 2 för underlag

Företagsinformation – är den datakategori som för näringslivet förväntas få det största värdet vid ett tillgängliggörande som värdefulla datamängder.

Tillgängliggjorda företagsdata uppskattas ha ett värde för det privata näringslivet på 2, 6 miljarder kronor årligen.

Geologiska data – berör främst information om berg, jord och grundvatten. Dessa data används huvudsakligen inom tre användningsområden: *mineralsektorn, miljö-, klimat- och grundvattenfrågor* samt *forskning* – och värderas ha ett samlat värde på 800 miljoner kronor årligen.

	Offentlig sektor	Näringsliv	Total
Geospatiala data	3 400	2 000	5 400
Adressdata	1 500	700	2 200
Företagsdata	-	-	2 700
Geologiska data	200	600	800
Total	-	-	11 100

Sammantaget pekar metastudien på stora värden som kan skapas i både det privata näringslivet så väl som i offentlig sektor. Underliggande studier från Sveriges grannländer pekar på att tillgängliggörande av data leder till en stor ökning i vidareutnyttjande av data. I det privata näringslivet leder tillgängliggörandet till effektiviseringar och utveckling av nya affärsområden, vilket gör att företag som använder data växer snabbare än företag som inte använder öppna data. I den offentliga sektorn ökar också användningen av tillgängliggjorda data. Den ökade användningen beror inte bara på att avgifter försvinner utan även att data blir lättare för användare att tillgängliggöra sig. I den offentliga sektorn uppstår värden framförallt genom arbetstidsbesparingar.

3.2 Case-baserad nyttoanalys

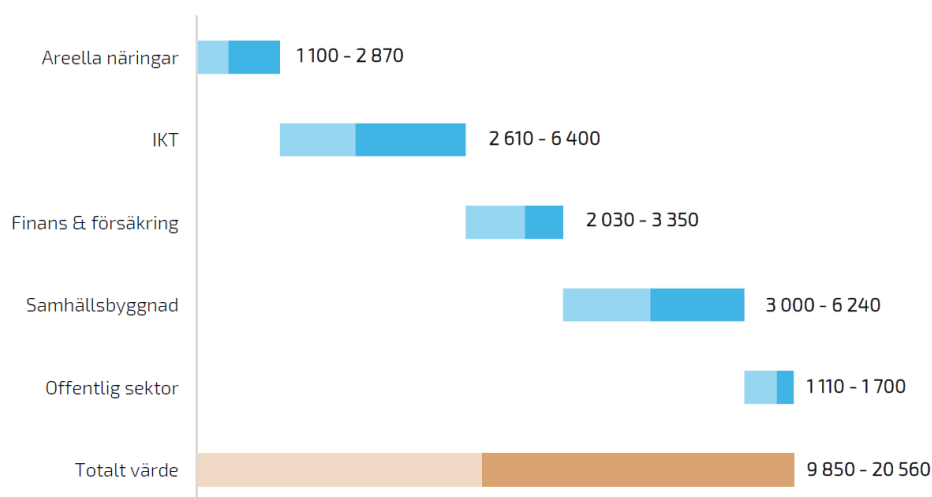
För att komplettera värderingen från metastudien genomfördes en case-baserad nyttoanalys över hur tillgängliggörande av avgiftsbelagda föreslagna datamängder kan påverka fem sektorer. Medan metastudien fokuserade på realiserade värden från våra grannländer låg fokus för den case-baserade nyttoanalysen på framtida värdeskapande som tillgängliggörande av föreslagna datamängder kan bidra till. Öppna data är ofta en katalysator för innovation, varför det är intressant att även beakta de indirekta dynamiska värden som kan uppstå när nya affärsmöjligheter växer fram.

Med dynamiska effekter menas situationer där öppna data möjliggör en större omställning av organisationer och affärsprocesser. Tillgängliggjorda offentliga data

är många gånger en förutsättning för digitaliserade tjänster och avancerade analyser inklusive AI. Många branscher står inför en omfattande digital transformation där tillgängliggörandet av offentliga data kan öppna för nya innovativa lösningar, inklusive AI-applikationer.

Studien pekar på 20 användningsområden inom fem sektorer där mervärdet av tillgängliggörandet av föreslagna datamängder uppgår till 10 – 21 miljarder kronor. Störst potential finns inom informations- och kommunikationssektorn (IKT) och samhällsbyggnadssektorn där tillgängliggörandet av föreslagna datamängder bland annat öppnar för effektivare IT-system och planeringsprocesser. Sammantaget visar analysen på stora värden som uppstår när olika datamängder kombineras vilket leder till både effektiviseringar så väl som mer träffsäkra analyser och beslutsunderlag.

Samhällsekonomiskt nytta av föreslagna datamängder i fem sektorer, miljoner kronor

Areella näringar - Inom skogsbruket har föreslagna datamängder stor potential för planering, inventering och avverkning genom arbetstidsbesparingar och ökad produktivitet. Även jordbruket kan dra stor nytta av de föreslagna datamängderna där geospaciala data och positionering möjliggör effektiviseringar. Stor samhällsnytta uppnås genom mer effektiv användning av jord- och skogsmark där datamängderna förbättrar villkoren för rennäring, jakt, fiske och turism. Särskilt innovativt nyföretagande inom areella näringar är beroende av öppna data och det ökar även möjligheter för sambruk, markbyten och fastighetsaffärer. Det beräknade värdet inom areella näringar är 1 100 – 2 870 miljoner kronor årligen.

Informations- och kommunikationstekniksektorn (IKT) - I analysen av IKT-sektorn identifieras stora värden kopplade till förbättrade analysmöjligheter och effektivare drift av IT-system. Som ett resultat av avgiftsbeläggning och tekniska hinder tvingas företag lägga stora resurser på att sammanställa data. Ökad datatillgång kan även stödja start-ups genom att förenkla arbetsprocessen från idé till *proof of concept* och vidare till investeringar. Det beräknade årliga värdet är 2 610 – 6 400 miljoner och studien förutspår även en stark tillväxt bland vidareförädlare som resultat av tillgängliggörande av föreslagna datamängder.

Finans- och försäkringsbranschen – Analysen pekar på fyra användningsområden inom finans- och försäkringsbranschen som förväntas skapa stor samhällsnytta. Bland annat uppstår värden genom effektivare arbete mot försäkringsbedrägerier, förbättrade riskanalyser samt effektiviseringar i drift av IT-system och de värderas till 2 030 – 3 350 miljoner årligen.

Samhällsbyggnad – Föreslagna datamängder kan bidra i alla delar av sektorn från planering och projektering till byggnation och drift av byggnader bland annat genom nya, mer effektiva analysmetoder vilka effektiviserar planeringsprocesser avsevärt. Det årliga värdet beräknas till 3 000 – 6 240 miljoner. Data kan också leda till bättre kunskap om potentiella kunder vilket möjliggör effektivare användning av fastighetsbestånd så väl som behovsstyrd planering.

Offentlig sektor - Vinsterna uppstår som ett resultat av att administration och driftskostnader för IT-system bedöms minska genom bättre samordning av IT-system. Genom att tillgängliggöra data avgiftsfritt skulle även datainköp från det offentliga minska. Mer tillgängliga data skulle också kunna bidra till bättre offentliga tjänster, bland annat genom effektivare krishantering. Det totala värdet beräknas till 1 110 – 1 700 miljoner årligen.

3.3 Gröna effekter

Av de föreslagna datamängderna bedöms *fastighetsdata, geodetiska data, jordartsdata, artobservationer, rödlistade djur och växter, satellitbilder* samt *bild och höjddata* kunna bidra särskilt till arbetet med FN:s miljö- och klimatmål i Agenda 2030 med de 17 hållbarhetsmålen. Tillgängliggörande av de föreslagna datamängderna bidrar både till det nationella och det internationella arbetet mot dessa mål. Nationellt ses effekterna bland annat i form av främjande av biologisk mångfald, miljöskydd, effektiviserat arbete i skog och mark och ökade möjligheter för privatpersoner att använda naturen och dess resurser. Internationellt ses effekterna i form av förenklade samarbeten och ökad tillgång till information när data från olika länder kan kombineras för att lösa globala utmaningar gällande miljö- och klimatpåverkan. Således utgör de föreslagna datamängderna en viktig pusselbit i att lösa globala problem inom klimat och miljöområdet.

3.4 Demokratiska effekter

I EUs strategi - Att forma EU:s digitala framtid¹⁷ – lyfts demokrati som en central del. De trycker på att skapa – ”Ett öppet, demokratiskt och hållbart samhälle” bland annat genom att förbättra tillgången till data av hög kvalitet samtidigt som personuppgifter och annan känslig information skyddas. De vill även gynna delaktighet bland medborgare i politik och samhällsfrågor och öka transparensen i offentlig verksamhet¹⁸

¹⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/shaping-europe-digital-future_sv

¹⁸ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/open-data>

Tillgång till mer offentliga öppna data ger ökat förtroende för offentlig sektor. Ett bibehållet och i bästa fall ökat förtroende för offentlig sektor är nödvändigt för att kunna hantera utmaningar som samhället står inför.

Tillgång till offentliga data möjliggör att fler tjänster till medborgare kan utvecklas och alla kan få enkel tillgång till offentliga data närhelst behovet uppstår.

3.5 Regional- och näringspolitiska effekter

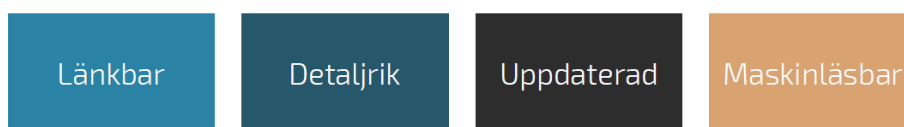
Om de föreslagna datamängderna tillhandahålls som öppna data ger det mer jämlika villkor för aktörer oavsett var i landet man befinner sig – med dagens digitala hjälpmedel kan även företag på glesbygden hävda sig i konkurrensen på marknaden. Landsbygden gynnas generellt av öppna data-åtgärder och framförallt glest befolkade kommuner. Datatröskeln för småföretagare är i dag hög. Genom öppna data kan hela landets innovationskraft, tillväxt och konkurrens gynnas.

3.6 Förutsättningar för AI

De föreslagna datamängderna har stor potential att användas inom artificiell intelligens och har många egenskaper som gör dem särskilt värdefulla - bland annat det faktum att de beskriver värdefulla resurser så som företag, fastigheter och fordon.

Det finns ett antal faktorer som gör data särskilt lämpad för att användas i AI-algoritmer.

[Faktorer som bidrar till att göra föreslagna datamängder lämplig för AI-applikationer](#)

Genom Öppna data-direktivet ska data tillgängliggöras med minimala restriktioner och i maskinläsbart format, vilket är en förutsättning för många AI-tillämpningar. De föreslagna datamängderna innehåller mycket detaljerad och uppdaterad information som även kan kopplas till andra datamängder. Sammantaget är de föreslagna datamängderna mycket lämpade för olika AI-tillämpningar och det finns goda förutsättningar för att tillgängliggörandet av de föreslagna datamängderna kan bidra till AI-utvecklingen i Sverige.

3.7 Olika resultat i olika studier

Resultaten från tidigare nyttoanalyser av öppna data varierar kraftigt, något som bland annat kan kopplas till hur öppna data definieras samt vilken värderingsmetod som används för att beräkna nyttorna. Generellt kan en distinktion göras mellan studier som fokuserar på direkta nyttor och studier som även analyserar dynamiska effekter av öppna data. Studier som analyserar de dynamiska effekterna uppskattar generellt större värden av öppna data då de även ser till indirekta värden som uppstår genom nya produkter och tjänster som utvecklas baserat på öppna data. Studierna skiljer sig även genom hur konservativa respektive optimistiska

värderingar av dataekonomin är, vilket medför stor variation studierna emellan (OpenELS, 2018).

Inom ramen för denna rapport genomfördes både en metastudie som bygger på realiserade värden från öppna data i med Sverige jämförbara länder, samt en case-baserad nyttoanalys med en konservativ uppskattning av direkta och indirekta värden som tillgängliggörandet av avgiftsbelagda föreslagna datamängder kan medföra. Båda dessa studier inkluderar direkta och indirekta dynamiska värden som uppstår när data tillgängliggörs. Samtidigt som både direkta och dynamiska effekter beaktas i studien är utgångspunkten att göra en försiktig värdering av uppskattade värden.

4. BUDGETÄRA KONSEKVENSER

Sammanfattning: Enligt uppdragsbeskrivningen ska Lantmäteriet analysera de budgetära konsekvenserna för staten som helhet och för de enskilt berörda myndigheterna och för kommunsektorn, av att avgiftsfritt tillgängliggöra dessa datamängder. Analysen bör ta hänsyn till särskilda förutsättningar som kan föreligga mellan tex små och stora myndigheter och kommuner som kan påverka kostnaderna för att tillgängliggöra nämnda datamängder. Om möjligt ska analysen särskilja kostnader för att tillhandahålla datamängderna avgiftsfritt, och kostnader för att utveckla ett förenklat sätt att tillgängliggöra datamängderna, så som via öppna applikationsprogrammeringsgränssnitt. Det ska tydligt redogöras för antagandena bakom kostnadsberäkningarna. Kostnader på lång och kort sikt ska bedömas.

Den totala budgetära konsekvensen för att tillhandhålla föreslagna datamängder enligt kraven på värdefulla data är 553 miljoner kronor årligen. Av dessa är 511 miljoner kronor årligen förlorade användaravgifter medan 42 miljoner kronor årligen är investeringar och som behöver göras samt andra kostnader som införandet medför.

Av de förlorade användarintäkterna avser 85 miljoner kronor sådana årliga avgifter som offentliga aktörer debiterar varandra avseende licensavgifter för föreslagna datamängder. Förlorade årliga användarintäkter från kommersiella aktörer kommer främst från vidareförädlare och är 426 miljoner kronor.

För de aktörer som har avgiftsfinansiering är det kritiskt att de förlorade intäkterna ersätts med en ny finansieringslösning. Om detta inte sker kommer det att innebära att aktörerna inte längre kan fullfölja sitt uppdrag.

För att beräkna de budgetära konsekvenserna har de berörda organisationer som idag tar ut användaravgifter, eller som anser att de behöver göra investeringar för att uppnå kraven för värdefulla data, genomfört en ekonomisk analys. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har, med hjälp av ett urval av kommuner, bistått med beräkningar av budgetära konsekvenser för kommunerna, se underlag i bilaga 3.

Kostnaderna har delats upp i kategorierna minskade intäkter och ökning av driftsamt investeringskostnader och bygger på 2018 års förhållanden. Bortfallet av intäkter från användaravgifter beräknas i modellen utgöra en budgetär konsekvens, på samma sätt som en ökad kostnad, då aktörerna använder avgifter för att finansiera sin verksamhet.

Med driftskostnader avses kostnader för personal och övriga kostnader som inte är aktiverbara¹⁹. De kostnader som utgör ökningen skall vara kostnader som inte utgörs av kärnuppdraget. Endast kostnader som uppstår på grund av direktivet ska redovisas. Om en myndighet samlar in, bearbetar och publicerar data och detta ingår i kärnuppdraget ska denna kostnad inte redovisas.

Investeringar avser kostnader för exempelvis infrastrukturuppbyggnad och som är aktiverbara. Till dessa räknas de investeringar som behöver göras endast på grund av direktivet.

Kapitalkostnader avser kostnader i form av avskrivningar och internränta som uppstår på grund av de investeringar som behöver genomföras. Kapitalkostnaderna har beräknats på investeringarna med en avskrivningstid på 5 år samt internränta på 2 procent.

SKR har föreslagit de kommunala datamängder som idag tillhandahålls via en statlig myndighet, varvid kostnadsökningar för tillhandahållande inte har beräknats för kommunerna.

Beräkningarna är gjorda på 2018 års siffror gällande myndigheterna och 2019 gällande kommunerna.

4.1 Budgetära konsekvenser på kort och lång sikt

Analysen av budgetära konsekvenser har delats in i två faser utifrån perspektivet att se konsekvenser på kort och lång sikt – en implementeringsfas och en driftsfas. Implementeringsfasen består av de första fyra åren efter implementeringen av ett avgiftsfritt tillgängliggörande av värdefulla datamängder, medan driftsfasen består av de efterföljande fyra åren då direktivet förväntas vara i full drift.

Sammanställning av årligt tillkommande finansieringsbehov i fasta priser

	Implementeringsfas	Driftsfas
Driftskostandsökningar	28 mnkr	38 mnkr
Kapitalkostnader	14 mnkr	28 mnkr
Intäktsminskningar	511 mnkr	511 mnkr
Total budgetär konsekvens	553 mnkr	577 mnkr

Den totala kostnadsökningen i samband med tillgängliggörande av föreslagna datamängder uppgår till 553 miljoner kronor per år under implementeringsfasen²⁰, samt 577 miljoner kronor per år under driftsfasen²¹. Av dessa består ungefär 20 procent (85 miljoner kronor) av intäkter som myndigheterna i dagsläget får från andra myndigheter, kommuner eller regioner avseende licensavgifter för föreslagna datamängder.

¹⁹ Aktiverad kostnad är en redovisningsterm som innebär att en kostnad tas upp i balansräkningen som en tillgång

²⁰ Det vill säga 551 miljoner kronor multiplicerat med fyra (då implementeringsfasen är fyra år)

²¹ Det vill säga 577 miljoner kronor multiplicerat med fyra (då driftsfasen är fyra år)

Sammanställning av årligt tillkommande finansieringsbehov i fasta priser för respektive myndighet/kommunsektorn

	Implementeringsfas		Driftsfas	
	Budgetär konsekvens	Varav intäktsminskning	Budgetär konsekvens	Varav intäktsminskning
Naturvårdsverket	1 mnkr	0 mnkr	1 mnkr	0 mnkr
Transportstyrelsen	3 mnkr	1 mnkr	3 mnkr	1 mnkr
Sjöfartsverket	5 mnkr	3 mnkr	4 mnkr	3 mnkr
SLU	6 mnkr	0 mnkr	4 mnkr	0 mnkr
Trafikverket	6 mnkr	0 mnkr	7 mnkr	0 mnkr
SGU	7 mnkr	4 mnkr	5 mnkr	4 mnkr
Bolagsverket	22 mnkr	15 mnkr	45 mnkr	15 mnkr
SCB	27 mnkr	26 mnkr	29 mnkr	26 mnkr
Kommunsektorn	141 mnkr	141 mnkr	141 mnkr	141 mnkr
Lantmäteriet	335 mnkr	321 mnkr	338 mnkr	321 mnkr
Total budgetär konsekvens	553 mnkr	511 mnkr	577 mnkr	511 mnkr

De budgetära konsekvenserna av att avgiftsfritt tillgängliggöra föreslagna datamängder förväntas bli störst för Lantmäteriet, kommunsektorn, Bolagsverket och Statistiska Centralbyrån (SCB). För Lantmäteriet uppgår de budgetära konsekvenserna till ungefär 335 miljoner kronor under implementeringsfasen och 338 miljoner kronor under driftsfasen. För kommunsektorn är budgetära konsekvensen 141 miljoner kronor både i implementerings- och driftsfasen. För Bolagsverket och SCB uppgår de budgetära konsekvenserna till ungefär 22 respektive 27 miljoner kronor under implementeringsfasen, och 45 respektive 29 miljoner kronor under driftsfasen. För övriga sex myndigheter uppgår de budgetära konsekvenserna under implementeringsfasen till sammanlagt 28 miljoner kronor, respektive 24 miljoner kronor under driftsfasen.

Driftskostnadsökningarna utgör endast 5 respektive 7 procent av de totala budgetära konsekvenserna. Kapitalkostnader avseende de förväntade investeringarna uppgår till 14 miljoner kronor respektive 28 miljoner kronor. Intäktsbortfall är den absolut största budgetära konsekvensen och uppgår till 511 miljoner kronor.

Anledningen till att den uppskattade kostnaden för ett tillgängliggörande av föreslagna data skiljer sig stort mellan myndigheterna är bland annat att finansieringsmodellerna skiljer sig stort idag mellan aktörerna. Vissa är anslagsfinansierade och andra har stora användarintäkter.

Totalt sett utgör minskade intäkter mer än 90% av den beräknade budgetära konsekvensen och är den största ekonomiska konsekvensen av ett tillgängliggörande av föreslagna datamängder. Tillkommande driftskostnadsökningar och investeringar uppgår till relativt måttliga belopp. Detta kan tolkas som att myndigheterna idag är relativt väl rustade för att kunna hantera ett tillgängliggörande av föreslagna datamängder utan allt för stora omställningar i sin digitala infrastruktur eller personella struktur. Den största ekonomiska konsekvensen utgörs alltså från att användare som idag betalar föreslås framtiden kommer att kunna erhålla denna kostnadsfritt.

4.1.1 MINSKADE INTÄKTER

Totalt uppgick berörda aktörers avgiftsintäkter, kopplade till föreslagna datamängder, till 511 miljoner kronor. Av dessa kom 426 miljoner kronor från den privata sektorn, 55 miljoner kronor kom från kommuner och regioner medan 30 miljoner kronor kom från statliga myndigheter.

SKR har som tidigare nämnts enbart föreslagit de datamängder som kommunerna samlar in och en myndighet tillgängliggör. Kommunernas intäkter skulle ändå påverkas budgetärt om adresser, byggnader, fastighetsindelning och viss topografi blir öppna data. Dessa datamängder utgör en betydande del av kommunernas storskaliga (detaljerade) geodata i den så kallade primärkartan eller baskartan och intäkterna för dessa skulle påverkas om föreslagna datamängder blir öppna data.

Geodataverksamheten hos kommunerna är delvis externt avgiftsfinansierad och graden av avgiftsfinansiering varierar starkt beroende av lokala och regionala förutsättningar. Beräknat inkomstbortfall för kommunerna från privata sektorn är 141 mnkr årligen.

Kommunkollektivets intäkter	141 mnkr
Intäkter till kommunerna från Lantmäteriet för ABT-avtal	35 mnkr
<hr/>	
Totalt finansieringsbehov till kommunsektorn	176 mnkr

Lantmäteriet ersätter idag kommunerna för uppdatering av föreslagna datamängder genom de så kallade ABT-avtalen (adresser, byggnader och viss topografi). År 2018 var denna ersättning 35 mnkr. Denna ersättning baseras på de intäkter från användare som Lantmäteriet har och om datamängderna blir öppna data påverkas kommunernas situation. Denna ersättning är nödvändig för att kommunerna ska kunna upprätthålla kvalitet för berörda datamängder.

Majoriteten av avgiftsintäkterna till myndigheter kommer från vidareförädlare²² och utgör totalt 195 miljoner kronor. Den näst största branschen är bank och finans som tillsammans står för 40 miljoner kronor. Övriga branscher står för resterande 50 miljoner kronor. Intäkter från privat sektor till kommunerna är 141 miljoner men dessa summor är ej specificerade avseende bransch.

²² Vidareförädlare är privata bolag eller organisationer som köper data, förädlar den och säljer den vidare. Det är möjligt att det är andra myndigheter eller kommuner/regioner som köper denna data, men det går inte att påvisa.

Diagram 3. Avgiftsintäkter i nuläget uppdelat på sektor, miljoner kronor

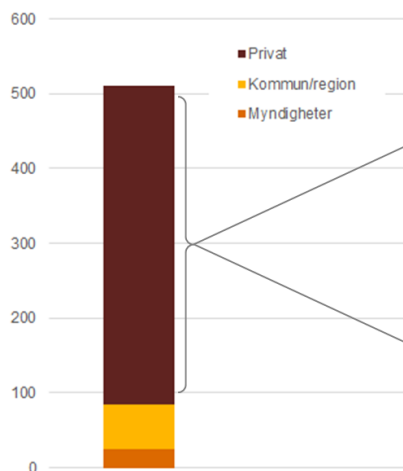
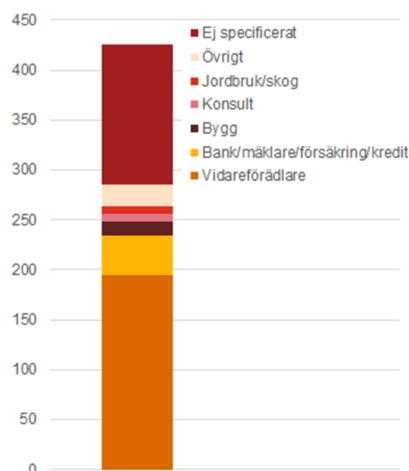

Diagram 4. Avgiftsintäkter från den privata sektorn uppdelat på bransch, miljoner kronor

4.1.2 STORA BUDGETÄRA KONSEKVENSER

Att erbjuda värdefulla datamängder avgiftsfritt enligt Öppna data-direktivet kommer att få omfattande ekonomisk påverkan för berörda organisationer på både kort och lång sikt. Denna påverkan kommer att överstiga konsekvenserna under implementeringsfasen och den initiala driftsfasen och innebära att finansieringsmodellen behöver ändras.

För de aktörer som har avgiftsfinansiering är det kritiskt att de förlorade intäkterna ersätts med en ny finansieringslösning. Om detta inte sker kommer det att innebära att aktörerna inte längre kan fullfölja sitt uppdrag.

Osäkerhetsfaktorer

Intäkterna för kommunernas nybyggnadskartor utgör en betydande andel av deras intäkter. Det råder en osäkerhet kring i vilken grad de föreslagna datamängderna kommer att påverka behovet av nybyggnadskartor. Beräknad intäkt för nybyggnadskartor (år 2019) är 123 miljoner kronor och en oförutsebar del av dessa intäkter kan drabbas av ett bortfall, se bilaga 3.

Vissa myndigheter har avgiftsfritt tillgängliggörande av de föreslagna datamängderna men tar avgifter för bearbetade data och tjänster som bygger på dessa datamängder. Tolkningen är att dessa tjänster fortsatt kommer att kunna tillhandahållas mot ersättning, samtidigt som nyttjandet av tjänsterna uppskattas minska. Efterfrågan och nyttjandet kommer bland annat att påverkas av användarnas behov och förmåga och hur den privata marknaden uppfyller dessa. Sammanställningarna i denna rapport innehåller myndigheternas bästa uppskattning utifrån dagsläget.

4.1.3 ÖKNING AV DRIFTS- OCH INVESTERINGSKOSTNADER

Totalt beräknas den årliga kostnaden för berörda organisationer öka med 42 miljoner kronor under implementeringsfasen, av vilka 28 miljoner består av driftskostnader. Kapitalkostnaderna uppgår till 14 miljoner kronor per år. Under driftsfasen ökar både drifts- och kapitalkostnaderna, som då uppgår till 38 respektive 28 miljoner kronor. Kostnaderna är uppdelade på ökning av driftskostnader samt på kapitalkostnader som uppstår till följd av de investeringarna som direktivet ger upphov till.

Diagram 1. Ökning av årliga drifts- och kapitalkostnader under implementerings- och driftsfas, miljoner kronor

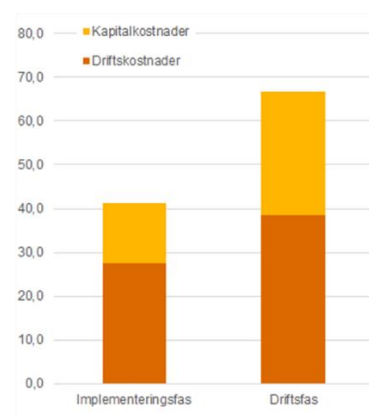
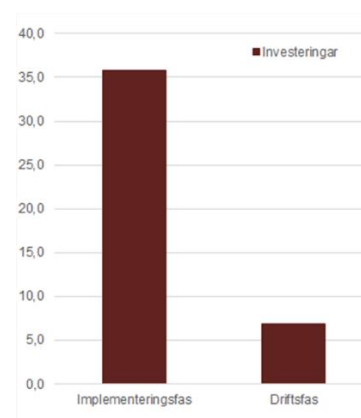

Diagram 2. Ökning av de årliga investeringar under implementerings- och driftsfas, miljoner kronor

Driftskostnaderna består av en stor mängd olika kostnadsposter. Under implementeringsfasen består kostnader främst av ej aktiverbar systemutveckling, kostnader för projekt samt uppstartskostnader. Under driftsfasen skiftar kostnaderna karaktär och bedöms i större mån bestå av personalkostnader utifrån att krav på ajourhållande, tillgänglighet, support, driftsäkerhet och vidareutveckling som bedöms öka i samband med att användandet av data förväntas öka samtidigt som användarna förväntas bestå av en bredare grupp än i dagsläget.

Investeringskostnaderna har i beräkningarna uppskattats utifrån verksamheternas nuläge. Investeringarna består i många fall av grundläggande teknikinvesteringar för att möjliggöra ett centralt och säkert tillgängliggörande av data i större mängder än idag. Detta består dels av systemutveckling, nya serverlösningar, API-lösningar och liknande investeringar. Det finns lösningar för att hämta informationen hos myndigheterna idag men om PSI implementeras enligt förslaget kommer befintliga lösningar att behöva moderniseras. Det ställer också nya krav på standardisering av metadata.

Osäkerhetsfaktorer

Uppskattning av den årliga ökningen av driftskostnader består av relativt grova uppskattningar då det till stor del råder ovisshet gällande hur det kommande direktivet ska omsättas i praktiken.

Kostnadsökningarna för driften uppskattas dock i sammanhanget till relativt små kostnader, och även om dessa är belagda med stora osäkerheter bör dessa osäkerheter ha relativt små genomslag på den totala budgetära konsekvensen. Samtidigt bör denna del av kostnaderna också till stor del vara påverkbar utifrån vilken ambitionsnivå och användarupplevelse som varje myndighet strävar efter i sitt tillgängliggörande.

Det finns osäkerhet kring investeringsbehov och val av framtida lösningar för tillgängliggörande, framförallt när dessa ligger några år framåt. Myndigheterna har ofta uppskattat dessa behov av investeringar tillsammans med ansvariga för IT-drift eller utifrån tidigare beräkningar av kostnader.

5. KVARVARANDE DELAR I UPPDRAGET

Till slutrapporteringen kommer denna rapport framför allt att kompletteras med förslag till finansieringslösningar, en specialstudie kring kommunernas erfarenheter av att tillgängliggöra öppna data samt en utökad nyttoanalys utifrån ett helhetsperspektiv kring öppna data.

BILAGEFÖRTECKNING:

Bilaga 1: Sweden proposal on High Value Data (20200504)

Bilaga 2: Värdet av öppna data – Samhällsekonomisk nyttoanalys av värdefulla datamängder

Bilaga 3: Kommunernas underlag för budgetära konsekvenser